

TOIMINTASUUNNITELMA 2019

SUOMEN KYLÄT RY
FINLANDS BYAR RF

@suomenkylat

SUOMEN KYLÄT RY:N TOIMINTASUUNNITELMA 2019

1. JÄRJESTÖN TOIMINTA-AJATUS JA VISIO	2
1.1 Toimintakenttä ja toiminnan tarkoitus	2
1.2 Toiminnan tavoitteet.....	3
1.3 Uusia avauksia vuonna 2019.....	4
2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET	5
2.1 Hallituksen kokoukset	5
2.2 Yleiskokoukset.....	5
3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA	6
3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, eduskunta ja sidosryhmät	6
3.2 Valtakunnallisten järjestöjen yhteistyö ja paikallisen kehittämisen verkosto.....	6
3.3 Laatutyö.....	7
3.4 Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma	7
3.5 Viestintä	7
3.6 LOKAALI - paikallistoimijoiden juhlaseminaari 2019.....	8
3.7 Valtakunnallinen Avoimet Kylät -tapahtuma 2019	9
3.8 Kansainvälinen yhteistyö.....	9
3.9 Muu kehittämistoiminta	10
4. HANKETOIMINTA	11
4.1 Leader-asiamiestoiminta.....	11
4.2 Työtä kaikille -työllistämishanke	11
4.3 Me Miehet – Toimintakyky kuntoon-hanke.....	12
4.4 Koti kylään - maahanmuuttajien aktivointihanke	13
4.5 Jässi -jätevesineuvontahankkeet.....	13
4.6 Kansalaistoiminta ja hyvinvointi -teemaverkosto (KAHVEE).....	14
4.7 Uudet kehittämishankkeet.....	14
5. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA.....	15
6. JÄSENJÄRJESTÖT.....	16
7. HENKILÖSTÖ.....	16
8. YHDISTYKSEN TALOUS	17
9. SAMMANDRAG.....	17

LIITTEET

Liite 1. Kyläjaoston vuosisuunnitelma

Liite 2. Leader-jaoston vuosisuunnitelma

1. JÄRJESTÖN TOIMINTA-AJATUS JA VISIO

1.1 TOIMINTAKENTTÄ JA TOIMINNAN TARKOITUS

Suomen Kylät ry – Finlands Byar r.f. on kylä- ja Leader-toimintaa ja paikallista kehittämistä edistävien verkostojen yhteistyöjärjestö. Jäseniä ovat paikallista kehittämistä edistävät valtakunnalliset järjestöt, kaikki Leader-ryhmät ja maakunnalliset kyläyhdistykset, maakunnan liittoja sekä kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä. Sekä suomen- että ruotsinkielinen toiminta kuuluvat yhdistyksen toimialaan, mikä kattaa koko maan. Suomen Kylät ry edistää Suomen kaikkiaan noin 4 000 kylän, 19 maakunnallisen kyläyhdistyksen ja 54 Leader-ryhmän paikallislähtöistä kehittämistyötä. Yhdistys toimii valtakunnallisena yhteistyöjärjestönä kylien kehittämisessä sekä asukkaiden elinolojen ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Järjestön vuoden 2018 laatutyöprosessissa toiminnan missioksi on kirkastunut:

Suomen Kylät ry on paikalliskehittämisen eduntekijä, jonka tavoitteena on paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin sekä osallisuuden edistäminen.

Toiminnan tarkoituksena on paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden vahvistaminen niin, että asukkaille luodaan edellytykset riittävään toimeentuloon, hyvään ympäristöön, sosiaaliseen hyvinvointiin, arjen turvallisuuteen ja lähipalveluihin. Puoluepoliittisesti sitoutumattomana järjestö edistää ja hoitaa yhteyksiä valtakunnallisiin vaikuttajiin toimien kylien ja asukkaiden viestintuojana valtakunnalliseen päätöksentekoon eduskunnassa ja muilla yhteiskuntapoliittisilla foorumeilla. Suomen Kylät ry viestittää omasta työstään, kylien yhteiskunnallisesta asemasta, kylä- ja Leader-toiminnasta sekä välittää kylille ja niiden maakunnallisille ja kuntakohtaisille kyläyhdistyksille esimerkkejä hyvistä toimintatavoista. Järjestö toimii yhteyksien rakentajana, tiedon välittäjänä ja viestittäjänä.

Suomen Kylät ry:llä ja sen maakunnallisilla jäsenyhdistyksillä on kasvava tarve aktivoida koulutustoimintaa ja nostaa kylätoimijoiden ja muiden paikallistoimijoiden osaamisen tasoa ja tietotaitoa sekä vahvistaa viestintää. Suomen Kylät ry:n ja sen valtakunnallisten jäsenjärjestöjen kiinteä yhteistyö tarjoaa tähän varteenotettavia mahdollisuuksia. Vuonna 2019 saatetaan loppuun edellisenä vuonna käynnistetty laatutyö. Järjestön ulkoinen ilme ja viestintä uudistuvat tukemaan nimenmuutosta. Erityisesti sähköistä tiedotusta vahvistetaan.

Suomen Kylät ry tuottaa paikalliseen kehittämiseen liittyviä oppaita, esitteitä ja muuta aineistoa. Näkyviä tapahtumia ovat yhdessä yhteistyöverkostojen kanssa järjestettävä Valtakunnallinen paikallistoimijoiden juhlaseminaari -LOKAALI Vuoden Kylä -valintoinen (vuonna 2019 Kuhavalla), Avoimet Kylät 2019 valtakunnallinen tapahtuma, teematapahtumat, kahdesti vuodessa järjestettävät Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät sekä Leader-parlamentti.

Suomen Kylät ry toteuttaa ruotsinkielisen toimintansa Svensk Byaservicen välityksellä, joka toimii nykyään Svenska Lantbrukssällskapetens Förbund -järjestön (SLF) yhteydessä. Tätä kautta otetaan huomioon suomenruotsalaisten kylien ja Leader-ryhmien tarpeet. Svensk Byaservice toimii ruotsinkielisen palvelun ja koulutuksen tuottajana.

1.2 TOIMINNAN TAVOITTEET

Järjestön vuoden 2018 laatutyöprosessissa toiminnan visioksi vuoteen 2030 on vahvistunut:

Paikalliskehittäjien valtakunnallinen järjestö Suomen Kylät ry kokoaa yhteisölähtöistä kehittämistyötä tekevät, eri aluetasojen toimijat työskentelemään yhdessä paikallisyhteisöjen ja niiden asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen kattaa koko Suomen ja kaikki suomalaiset ilman maaseudun ja kaupungin rajaa. Maaseutupolitiikan rinnalla otetaan vastuuta myös sosiaali-, työvoima-, ympäristö- ja aluepolitiikan haasteista.

Kylätoiminnan tavoitteena on maaseudun asukkaiden elinolosuhteiden ja hyvinvoinnin sekä kylien vetovoimaisuuden parantaminen ja paikallisuuden vahvistaminen toiminnan eri tasoilla.

Suomen Kylät ry laajentaa toimintaansa niin, että kylien ja maakunnallisten kyläyhdistysten lisäksi yhä useampi kaupunginosayhdistys on mukana Leader-tyyppisen toimintatavan kautta. Ruohonjuuritason kaupunginosakehittämiselle perustetaan oma jaosto olemassa olevien kylä-, Leader- ja kv-jaostojen rinnalle. Leader-toimintatapa on juurtunut jo nyt osaksi paikallista kehittämistyötä ja Suomen maaseutupoliittista järjestelmää.

Kyläasiamiesjärjestelmän toiminta turvataan maakuntien oman varainhankinnan, hanketoiminnan ja osin valtionavun turvin. Valtionavun tavoitetasoksi asetetaan 1,5 miljoona euroa vuodessa, mikä mahdollistaisi maakunnallisten kyläasiamiesten kokoaikaisuuden. Tavoitteina on, että yhä useampi kylätoimikunta rekisteröityisi (nyt noin 3 200) ja lisätään voimassa olevien kyläsuunnitelmien lukumäärää (nyt 2 020). Maakuntien, seutukuntien ja kuntien toimintaa kehitetään kaksi kertaa vuodessa järjestettävien kylätoiminnan neuvottelupäivien, vuosikokouksien, kyläpäällikkökoulutusten ja Leader-parlamenttien esitysten pohjalta.

On tärkeää, että paikallisen kehittämistyön osaamistaso vahvistuu. Suomen Kylät ry on mukana maakunta- ja SOTE -uudistuksen ja kuntarakennemuutoksen edellyttämässä toimissa ja uudelleen järjestelyissä. Paikallisten palvelujen ja työpaikkojen turvaamiseksi kylät ovat kehittäneet jo nyt vaihtoehtoisia lähipalvelujen tuottamistapoja, perustaneet monipalvelukeskuksia, kyläosuuskuntia ja yrityksiä.

Kyläsuunnitelmien sekä muiden kolmannen sektorin suunnitelmien ja ohjelmien on oltava osa kuntasuunnittelua, seutusuunnitelmaa, maakuntaohjelmaa sekä valtakunnallisia ohjelmia. Kunnan ja sen kylien välille on järjestettävä toimiva ja vuorovaikutteinen neuvottelu- ja sopimusmekanismi, mikä edistää lähidemokratiaa.

Suomi on pitkäjänteisen työn tuloksena kehittynyt kylätoiminnan ja paikallisen kehittämistyön uranuurtajaksi Euroopassa. Tätä tietotaitoa kysytään jo laajalti. Toimivat kansainväliset yhteydet ovat olemassa eri maihin ja organisaatioihin; niitä vahvistetaan edelleen toiminnan joka tasolla. Suomen Kylät ry toimii vuonna 2019 myös Euroopan maaseutuparlamentti -tapahtuman hanketukiorganisaationa. Tapahtumalla, joka järjestetään Espanjan Asturiasissa syksyn 2019 aikana, vaikutetaan EU:n tulevan rahoituskauden maaseutupolitiikkaan.

Koottuna Suomen Kylät ry:n strategia (eli mitä tehdään) on:

1. Toimitaan kylä-, kaupunginosa- ja Leader-työn valtakunnallisena eduntekijänä
2. Neuvotellaan paikallisen kehittämisen ja kansalaistoiminnan edellytyksistä ja vahvistamisesta poliittisten päättäjien ja virkamiesten kanssa.
3. Vastataan valtakunnallisista koulutus- ja viestintätapahtumista sekä -kanavista ja -kampanjoista.
4. Suunnitellaan ja toteutetaan valtakunnallisia ja alueellisia hankkeita sekä tunnistetaan ja levitetään hyviä paikalliskehittämisen käytäntöjä alueiden välillä. Tuetaan eri järjestötasojen hanketoimintaa ja toimitaan aktiivisena hankekumppanina.
5. Toimitaan aktiivisesti valtakunnallisissa, pohjoismaisissa, EU-tason ja globaaleissa paikalliskehittäjäverkostoissa.

1.3 UUSIA AVAUKSIA VUONNA 2019

Vuoden 2019 toiminnan uudet avaukset liittyvät Suomen Kylät ry:n laatutyöprosessiin sekä yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen laajentumiseen kaupunkeihin. Toiminnan painopisteet ovat laatutyön tuloksellisessa loppuunsaattamisessa, yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen vahvistamisessa sekä järjestön visuaalisen ilmeen uudistamisessa.

Valtionavun pysyessä vuonna 2019 kohtuullisella 1,1 miljoonan euron tasolla huomiota kiinnitetään kylätoiminnan tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen. Keskusjärjestö toteuttaa ja koordinoi loppuun edellisenä vuonna käynnistetyn laatutyöprosessin, joka on suunnattu 19 maakunnalliselle kyläyhdistykselle ja keskusjärjestölle itselleen. Prosessin tuloksena syntyy 20 toimintakäsikirjaa, jotka parantavat paitsi kylätoiminnan suunnitelmallisuutta ja vaikuttavuutta, myös toiminnan jatkuvuutta henkilövaihdostilanteissa.

Suomen maaseutupolitiikka on pyrkinyt lisäämään maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutusta. Tälle on ollut paljon asenteellisia ja ohjelmallisia esteitä. Kun kaikki paikalliskehittäjät saadaan saman ohjelman piiriin - minkä mahdollisuuden laajennettu Leader-menettely antaa - monet vuorovaikutuksen esteet poistuvat. Kansalaisten tasa-arvoisen kohtelun kannalta ei ole perusteltua, että vain maaseudulla jatketaan kolmikantaista yhteistyötä, muttei kaupungeissa. Selkänojaa yhteisölähtöisen paikalliskehittämisen kaupunkilaajentumiselle antavat MMM:n koordinoima Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (YPK) työryhmä, TEM:n tuore Keskustelunavauksia alueiden Suomeen -julkaisu sekä Euroopan komission yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) aloite rahoituskaudelle 2021-27.

Suomen Kylät ry pyrkii saamaan jäsenikseen paikallista kehitystyötä tekevät kansalaistoimijat. Kaupungeissa on jo monialaisten yhdistysten liittoja ja foorumeita sekä kasvavassa määrin ns. neljännen sektorin toimijoita. Vuonna 2019 niiden toimintaa edistämään muodostetaan oma jaosto olemassa olevien kylä-, Leader- ja kv-jaostojen rinnalle. Toimijoiden keskuudessa on ollut innostusta bottom up -tyyppisen jaoston perustamiselle vastinpariksi valtiohallinnon ja komission yhteisölähtöisen kaupunkikehittämisen aloitteeseen. Euroopan aluekehitys- ja sosiaalirahastot ovat tärkeitä kaupunkien YPK-toiminnan aloittamisessa. Tavoite on, että rahastokauden 2021-27 koko Suomi ja kaikki suomalaiset saadaan monirahastaisen YPK:n piiriin.

Paikallisen kehittämisen strategiset muutokset ovat suuria ja vaativat myös kylätoiminnan tunnettavuuden ja imagon kohottamista sekä näihin uusia toimintatapoja, kuten vuonna 2017 eduskuntaan perustettu kylätoimintaverkosto. Vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen varmistetaan verkoston toiminnan jatkuminen uudella kokoonpanolla.

CAP-valmisteluun ja uuteen ohjelmakauteen valmistautumiseen panostetaan vuoden mittaan eri foorumeilla. CAP-valmistelussa on mukana myös Suomen Kylät ry:n edustus.

2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET

2.1 HALLITUKSEN KOKOUKSET

Suomen Kylät ry:n hallituksessa ovat vuonna 2017 uudistettujen sääntöjen mukaisesti tasapuolisesti edustettuina:

- a) maakunnalliset rekisteröidyt kyläyhdistykset ja kylä -ja kaupunginosayhdistykset,
- b) rekisteröidyt maaseudun kehittämissyhteistyöt (Leader-ryhmät) sekä
- c) valtakunnalliset ja maakunnalliset rekisteröidyt järjestöt sekä muut jäsenyhteisöt.

Hallituksessa on puheenjohtajan lisäksi 10 varsinaista jäsentä, joista kaksi varapuheenjohtajaa. Yksi jäsen on ruotsinkielisistä jäsenyhteisöistä. Hallitus on yhdistyksen toimeenpaneva elin. Hallitus vastaa toiminnan ja talouden strategiasta sekä toiminnan linjauksista.

Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä varsinaisen jäsenen ollessa estynyt. Hallituksen kokouksen esittelijänä toimii hallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä kehittämissyhteistyön johtaja. Lisäksi hallitus voi kutsua kokouksiin asiantuntijoita. Hallituksen kokouksia on yleensä kuusi vuodessa, kolme kevät- ja kolme syyskaudella. Hallituksen kokoukset voidaan järjestää tarpeen vaatiessa etäkokouksina.

Hallituksella on apunaan toimiston henkilöstön lisäksi jaostoja ja työryhmiä. Näitä ovat kyläjaosto, Leader-jaosto, kv-jaosto sekä uutena perustettava kaupunginosajaosto. Osana tätä verkostoa toimivat myös kehittämissyhteistyöryhmät.

2.2 YLEISKOKOUKSET

Suomen Kylät ry pitää vuosittain kaksi varsinaista yleiskokousta; kevätkokouksen huhtikuun loppuun mennessä ja syyskokouksen marraskuun loppuun mennessä. Kevätkokouksessa esitetään vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto. Kokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Lisäksi kokouksessa päätetään jäsenmaksujen suuruudet seuraavalle kalenterivuodelle ja käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Syyskokouksessa hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten sekä valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet ja varajäsenet kahdeksi kalenterivuodeksi. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimikaudet on rajattu kolmeen peräkkäiseen, eli kuudeksi vuodeksi. Kokous valitsee yhden tilintarkastuslaisia tarkoitettua auktorisoidun tilintarkastajan sekä toiminnantarkastajan ja heille varatilintarkastajan sekä varatoiminnantarkastajan. Vuosikokouksiin kutsutaan asiantuntijoita alustajiksi.

3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA

3.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN, EDUSKUNTA JA SIDOSRYHMÄT

Kylätoimintaa ja paikallista kehittämistä ohjataan tavoitteellisempaan ja tuloksellisempaan suuntaan mm. Paikallisen kehittämisen valtakunnallisen ohjelman 2014 - 2020 strategisten linjausten mukaisesti. Suomen Kylät ry vahvistaa kylätoiminnan sekä Leader-ryhmien eduntekemistä ja lähidemokratiaa. Tavoitteena on paikalliselle kehittämiselle myönteisemmän yhteiskunnallisen ilmapiirin aikaansaaminen.

Yhdistys osallistuu kuudennen Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2014 - 2020, valtioneuvoston eduskunnalle antaman maaseutupoliittisen selonteon ja maaseutupoliittisen toimenpideohjelman kehittämis ehdotusten toteuttamiseen. Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa yhteistyötä viranomaisten ja yhteistyöjärjestöjen kanssa tiivistetään ja jäsenjärjestöjen yhteistyömahdollisuuksia hyödynnetään nykyistä paremmin kylien- ja kaupunginosien perusedellytysten turvaamiseksi.

Järjestön uusia strategisia ja toiminnallisia avauksia edustavat mm. STEAn rahoittamat sosiaalipoliittiset hankkeet, joiden kautta järjestö on laajentamassa toimintaansa maaseutupoliitikasta myös sosiaalipoliitikan puolelle, liittyen mm. maaseudun miesten hyvinvointiin sekä maahanmuuttajien aktivoimiseen. Nämä tukevat osaltaan järjestön työllistämistoimintaa, joko koskee osin samoja kohderyhmiä, ja jota pyritään laajentamaan, mikäli palkkatukiratkaisut tulevalle hallituskaudella antavat siihen yhdistyksille lisää resursseja. Uusia sosiaalipoliittisia hankkeita on käynnistymässä myös joissain maakunnallisissa kyläyhdistyksissä.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tukena toimii osaltaan vuonna 2017 perustettu eduskunnan kylätoimintaverkosto. Suomen Kylät ry:n kyläjooston edustaja toimii verkoston sihteerinä ja valmistelee verkoston kokousten esityslistan. Kyläjoosto valmistelee maaseutupoliittisia kannanottoja ja järjestää yhdessä verkoston kanssa seminaareja. Suomen Kylät ry on yhteydessä myös eduskunnan tärkeimpiin valiokuntiin ja informoi keskeisiä ministereitä ja kansanedustajia kylien kehittämisen ja Leader-toiminnan ajankohtaisista asioista.

Suomen Kylät ry tukee Maaseutupoliitikan neuvostoa (MANE) sen pyrkimyksissä vahvistaa maaseutupoliitikkaa. Järjestö on aktiivinen toimija kansalaistoiminnan teemaryhmän työtä jatkavan MANEn kansalaistoiminta ja hyvinvointi -teemaverkostossa toimien sen sihteeristössä.

3.2 VALTAKUNNALLISTEN JÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖ JA PAIKALLISEN KEHITTÄMISEN VERKOSTO

Suomen Kylät ry jatkaa jäsenjärjestöjensä ja yhteistyötahojensa välisten yhteistyösuhteiden tiivistämistä. Tämä palvelee ja edistää kaikkien osapuolten yhteisten tavoitteiden toteuttamista.

Järjestön sosiaalipoliittisen toiminnan vahvistumisen myötä Suomen Kylät ry on hakeutunut yhteisöjäseneksi mm. SOSTE ry:een ja Kansalaisfoorumiin. Suomen Kylät ry osallistuu myös näiden kanavien kautta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja järjestöjen yhteiseen eduntekemiseen.

Maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutuksen ja paikallisen kehittämisen voimistamiseksi edistetään kaupunginosa- ja muiden keskeisten yhdistysten liittymistä jäseniksi maakunnallisiin kyläyhdistyksiin. Yhteistyö järjestöjen kesken edistää paikallisen kehittämisen laajentamista koko maan kattavaksi. Maaseudun elinvoimaedellytysten kehittämiseksi muiden järjestöjen kanssa jatketaan yhteistyötä esimerkiksi maaseudun työvoimapulan helpottamiseksi. Samalla etsitään sopivaa tapaa kylätoiminnalle edistää tulevien maakuntien kasvupalvelujen toteutumista maaseudulla. Lisäksi yhteistyössä valtakunnallisten toimijoiden kanssa varmistetaan tulevan ohjelmakauden valmistelu maaseudun toimintaedellytyksiä kehittäväksi.

Suomen Kylät ry tukee maakunnallisia kyläyhdistyksiä niiden verkoston rakentamisessa tavoitteena toimintapohjan laajentaminen ja rakenteen monipuolistaminen. Maakunnallisen ja paikallisen toiminnan vahvistaminen ja tietotaidon lisääminen on tarpeellista mm. maakunta- ja SOTE-uudistuksessa. Paikallisen kehittämisen verkoston voimistamiseksi myötävaikutetaan kylätoimikuntien muuttumiseen kyläyhdistyksiksi, edistetään kuntakohtaisten kyläyhdistysten perustamista sekä kannustetaan kyläsuunnitelmien laatimista.

3.3 LAATUTYÖ

Suomen Kylät ry on aloittanut vuonna 2018 laatutyöprosessin, joka on suunnattu 19 maakunnalliselle kylien yhteenliittymälle ja keskusjärjestölle itselleen. Prosessin tuloksena syntyy vuonna 2019 20 toimintakäsikirjaa (laatukäsikirjaa), jotka parantavat paitsi kylätoiminnan suunnitelmallisuutta ja vaikuttavuutta myös sen jatkuvuutta henkilövaihdostilanteissa. Suomen Kylät ry tukee toimintakäsikirjojen laatimista useilla pienillä koulutustilaisuuksilla vuonna 2019.

Toimintakäsikirjan tarkoitus on tukea ja ohjata yhdistyksen henkilökunnan työtä sekä toimia hallituksen työkaluna toiminnan ohjaamisessa. Toimintakäsikirja sisältää yhdistyksen toiminta-ajatuksen, arvot, vision ja strategian. Siinä määritellään yhdistyksen ydin- ja tukiprosessit eli mitä yhdistyksessä tehdään. Prosesseille määritellään tavoitteet ja mittarit, jotta laatua voidaan seurata. Toimintakäsikirja on aktiivinen työkalu, jota päivitetään aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia.

3.4 PAIKALLISEN KEHITTÄMISEN VALTAKUNNALLINEN OHJELMA

Valtakunnallisessa Voimistuvat kylät - Vahvistuvat lähiyhteisöt -ohjelmassa 2014-2020 painotetaan paikallistoiminnan strategian kehittämistä ja konkreettisten toimenpide-ehdotusten toteuttamista. Kylä- ja Leader-toiminnan ohella muina toimintamuotoina ohjelmassa ovat mukana kaupunginosatoiminta sekä lähidemokratia. Kyseessä on järjestyksessään neljäs valtakunnallinen paikallistoiminnan ohjelma.

Ohjelman toteuttamisen kuluessa on tapahtunut sellaisia ulkoisia muutoksia, jotka eivät kaikilta osin ole olleet ennakoitavissa ohjelman laadinnan aikana. Tällaisia ovat mm. maakunta- ja SOTE-uudistukseen sekä lisääntyneeseen maahanmuuttoon ja kotouttamistarpeeseen liittyvät asiat, samoin kylätoiminnan strateginen suuntautuminen maaseutupolitiikan rinnalla voimakkaammin myös sosiaalipoliittiseen toimintaan. Myös järjestön toiminnan sisäinen kehittäminen on ottanut uusia askelia mm. laatutyön kautta. Kyse on tietoisesta järjestön uudistamisesta sekä myös reagoimisesta toimintaympäristön muutokseen ja eteen avautuneisiin uusiin rahoitusmahdollisuuksiin. Nämä muutokset vaikuttavat luonnollisesti myös ohjelman toteuttamiseen ja toimenpide-ehdotusten painotukseen.

3.5 VIESTINTÄ

Suomen Kylät ry vahvistaa kylätoiminnan, Leader-ryhmien ja muun paikallisen kehittämisen näkyvyyttä viestinnällään. Järjestö toimii tiiviissä yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa, mikä vahvistaa yhteisten asioiden näkyvyyttä ja leventää hartioita, joilla paikalliskehittämisestä viestitään. Tavoitteena on yhdistää paikallistason toimijoiden viestejä valtakunnallisessa verkostossa eli viestiä valtakunnallisesti paikallisuuden puolesta.

Viestintää ohjaavat järjestön strategia ja arvot, viestintästrategia, järjestön toimintasuunnitelma ja viestintäsuunnitelma, joista jälkimmäiseen on yhdistelty aineksia maaseutuverkoston ja maaseutupolitiikan viestintäsuunnitelmista.

Viestintää toteutetaan monikanavaisesti hyödyntäen sekä omia että yhteistyötahojen kanavia. Järjestön omia kanavia ovat suomenkylat.fi -verkkosivut sekä sosiaalisen median tilit Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa ja Youtubessa (@suomenkylat). Järjestön kanavien lisäksi käytössä on leadersuomi.fi -sivusto ja Leader – Paikallisesti kehittäen -Facebook-sivu Leader-viestintään sekä Avoimet kylät -tapahtuman kanavat www.avoimetkylat.fi, Avoimet kylät -Facebook-sivu ja Avoimet kylät -Instagram-tili. Näissä kanavissa viestitään järjestön toiminnasta ja osallistutaan ajankohtaiseen paikalliskehittämiseen liittyvään keskusteluun. Lisäksi kuukausittain lähetetään uutiskirje, joka kokoaa yhteen uutisia paikallistoiminnan parista sekä pitää ajan tasalla järjestön ja sidosryhmien tapahtumista.

Suomen Kylät ry:n ilme ja verkkosivut uudistuivat loppuvuodesta 2018, ja vuonna 2019 vakiinnutetaan uusien sivujen sisällöntuotanto sekä tuotetaan uuden ilmeen mukaisia markkinointimateriaaleja.

Järjestön viestinnän lisäksi Suomen Kylät ry:llä on vetovastuu valtakunnallisesta Leader-viestinnästä, joka tapahtuu edellä mainituissa Leader-viestinnän kanavissa. Vuonna 2019 Leader-viestinnän pääpaino on vaikuttavuusviestinnässä, jonka teemat suunnitellaan yhteistyössä Leader-brändin ohjaustyöryhmän kanssa.

Suomen Kylät ry ottaa kantaa aluepoliittiseen keskusteluun sekä viestii aktiivisesti paikalliskehittämisen vaikuttavuudesta. Vaikuttavuusviestinnässä keskusjärjestön roolina on vaikuttavuuslukujen kerääminen jäsenjärjestöiltä ja valtakunnallisista vaikuttavuusluvuista viestiminen. Tätä varten Suomen Kylät ry tuottaa jäsenjärjestöjensä käyttöön vaikuttavuusviestintää hyödyttävää materiaalia.

Suomen Kylät ry tukee ja aktivoi paikallista viestintä- ja vaikuttamistyötä. Järjestö tarjoaa jäsenistölle hyödyllistä tietoa yhdistystoiminnasta ja paikalliskehittämisestä, mitä varten uusilla verkkosivulla on toimijoille suunnattu tietopankki. Yhteisen viestin vahvistamiseksi Suomen Kylät ry organisoi vaikuttavuuskampanjoita sekä tuottaa materiaalia Avoimet kylät ja Vuoden kylä -tempauksiin liittyen.

Sisäisessä viestinnässä käytetään em. kanavien lisäksi suljettuja Facebook-ryhmiä ja sähköpostilistoja. Listojen kautta välitetään tietoja hyvistä käytännöistä sekä tiedotetaan etenkin nopeaa reagointia vaativista asioista.

3.6 LOKAALI - PAIKALLISTOIMIJOIDEN JUHLASEMINAARI 2019

Vuoden 2019 LOKAALI-juhlaseminaari järjestetään 24.-25.8.2019 Kauhavalla Etelä-Pohjanmaalla. LOKAALI on vuoden merkittävin tapahtuma kylä-, Leader- ja muille paikallistoimijoille. Juhlaseminaarissa nimetään ja palkitaan Vuoden Kylä 2019 ja kunnianmaininnan saavat kylät sekä Kylätoiminnan tiennäyttäjät, Vuoden Maaseututoimija ja Vuoden Maaseutukasvo.

Järjestelyt toteutetaan yhdessä Suomen Kylät ry:n ja Eteläpohjalaiset kylät ry:n, maakunnan Leader-ryhmien ja Maaseutuverkostoyksikön sekä alueen maaseutuyrittäjien kanssa. Juhlaseminaarin osallistujatavoite on 250 - 300.

Vuonna 2020 Lokaali-juhlaseminaarin korvaa Valtakunnallinen Maaseutuparlamentti, jonka pääjärjestäjänä on Maaseutupolitiikan neuvosto MANE. Suomen Kylät ry osallistuu vuonna 2019 käynnistyvään Maaseutuparlamentin suunnitteluun yhteistyössä maaseutupoliittisen toimijaverkoston kanssa.

3.7 VALTAKUNNALLINEN AVOIMET KYLÄT -TAPAHTUMA 2019

Avoimet Kylät -tapahtuma järjestetään valtakunnallisesti viidettä kertaa ja ajankohdaksi on vakiintunut kesäkuun toinen lauantai (8.6.2019). Kylien monipuolisten tapahtumien järjestelyistä ja ohjelmista vastaavat kylien aktiiviset ihmiset, yhdistykset, yritykset ja toimijat. Päivän järjestämisestä, tiedottamisesta ja markkinoinnista vastaavat maakunnalliset kyläyhdistykset sekä joillakin alueilla Leader-ryhmät yhdessä Suomen Kylät ry:n kanssa. Vuonna 2018 Avoimet kylät -tapahtumaan osallistui 600 kylää, vuoden 2019 tapahtumaan tavoitteena on saada mukaan vähintäänkin saman verran kyläiä.

Suomen Kylät vastaa tapahtuman valtakunnallisesta tiedottamisesta ja markkinoinnista sekä tuottaa tapahtumaa tukevaa yhteistä materiaalia. Suomen Kylät tuottaa myös karttasovelluksen, johon kukin tapahtuma on merkittynä. Kartta on Avoimet Kylät -tapahtuman www-sivuilla (www.avoimetkylat.fi). Tapahtuman fb-sivut ovat [www.facebook.com AvoimetKylatOppnaByar/](https://www.facebook.com/AvoimetKylatOppnaByar/).

Tapahtuman yleisistä linjauksista ja mahdollisista teemoista keskustellaan eri foorumeilla, mm. kyläjaostossa ja valtakunnallisilla kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivillä. Suomen Kylien ja maakuntien Avoimet Kylät -yhteyshenkilöiden välillä käydään keskustelua, välitetään informaatiota ja vaihdetaan kokemuksia ja ideoita. Yhteistyötä tehdään Avoimet Kylät -teemaan sopivien tapahtumien, mm. Päivittäistavarakauppa ry:n koordinoiman Kyläkauppapäivän kanssa.

3.8 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Suomen Kylät ry on jäsenenä useissa eurooppalaisissa maaseudun yhteistyöjärjestöissä, kuten ERCassa (*European Rural Community Alliance*), ELARDssa (*European LEADER Association for Rural Development*), HNSLssa (*Hela Norden ska Leva*) ja PREPAREssa (*Partnership for Rural Europe*). Suomen Kylät ry auttaa voimavarojensa puitteissa jäsenistöään ja verkostojaan uusien kansainvälisten yhteyksien löytämisessä sekä toteuttaa tavoitteellista eduntekemistä kansainvälisillä areenoilla.

Vuonna 2014 perustettu ERCA – European Rural Community Alliance - (sekä sen edeltäjät ERCA 2004 ja ERA European Rural Alliance 2009) on Euroopan kylätoimintajärjestöjen ja laajan maaseutupolitiikan yhteistyöjärjestö, joka toimii kylien asukkaiden äänenä Euroopassa. Vuosi 2019 kuuluu Eurooppalaisen maaseutuparlamentin kehittämiseen ja sekä vuoden 2018 kyselyn pohjalta ehdotettujen toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen. Kim Smedslund toimii hallituksessa.

*ELARDin tavoitteena on vahvistaa Leader-toimintatapaa Euroopassa. Suomen Kylät ry:n jäsenyyden kautta Suomen kaikki 54 Leader-ryhmää ovat ELARDin jäseniä. Suomen Kylät ry on järjestön toiminnassa tiiviisti mukana ja kehittää ELARDia suomalaisia Leader-ryhmiä paremmin palvelevaksi sekä Leader-työn eurooppalaiseksi eduntekijäksi. Vuonna 2018 puheenjohtajamaa vaihtuu ja tulevat 2 + 1 vuotta puheenjohtajakauden hoitaa Portugali. ELARDin tavoitteena on Leader-toimintaan saatavan budjettiosuuden korottaminen, byrokratian vähentäminen sekä eri rahastojen parempi yhteiskäyttö maaseudun kehittämiseksi. Suomen edustajana ELARDin yleiskokouksessa ja nimettävässä hallituksessa toimii *Marjo Tolvanen Sepra ry:stä*.*

HNSL-järjestössä (Ann-Sofi Backgren hallituksen jäsen) ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita SYTYn pohjoismaiset sisarjärjestöt, kuten Hela Sverige Ska Leva (HSSL) sekä Ruotsin ja Tanskan maaseutuverkostoyksiköt. Norjan vastaava järjestö Vellenes Fellesorganisasjon toimii HNSL:n puheenjohtajana ja sihteeristönä. HNSL jatkaa yhteistyötä NORDREGION kanssa vuonna 2019 teemalla "from research to the real word", samoin tehdään yhteistyötä Föreningen Norden/Pohjola-Nordenin kanssa koskien tulevaisuutta kansalaisyhteiskunnassa Pohjolassa.

PREPARE (Kim Smedslund hallituksen jäsen) on kansallisten maaseudun kehittämisorganisaatioiden

asiantuntijaverkosto. Sen tavoite on synnyttää uusia kansalaisverkostoja EU- jäsenyyttä tavoittelevissa maissa.

ERCAlla, ja PREPARElla on edustajia EU:n neuvoo-antavissa elimissä. PREPARE rekisteröityi yhdistykseksi vuonna 2016 ja sen kotipaikaksi tuli Belgia. PREPARE jatkaa toimintaansa uusien kansalaisverkostojen luomisessa.

Eurooppalainen Maaseutuparlamentti (*ERP European Rural Parliament*) on toteutettu ERCAn, ELARDin ja PREPAREn yhteistyönä. Ensimmäinen "pilotti-parlamentti" pidettiin vuonna 2013, toinen 2015, kolmas 2017 ja seuraava on vuonna 2019. Suomen Kylät ry hallinnoi vuoden 2019 toimintaan haettua ROAD projektia ollen mukana hankkeen osaprojekteissa, mm. tutkimus ja kylätoiminta-osioissa. Hankkeella on 100% rahoitus. Vuoden 2019 Eurooppalainen maaseutuparlamentti on Candaksen kylässä Espanjassa marraskuun alussa 2019. Tavoitteena on nostaa maaseutupolitiikka EU:n agendalle asukkaiden näkökulmasta ja tiivistää eurooppalaista yhteistyötä. Suomen Kylät ry on myös mukana tutkimushankkeen valmistelussa, jossa asukkaan ääntä yritetään saada mukaan maaseutustrategioiden ja -politiikojen valmisteluun eurooppalaisella tasolla. Myös tässä hankkeessa on 100 %:n rahoitus.

ELARD on vuoden 2018 aikana tehnyt yhteistyösopimuksen Kiinan keskushallinnossa ulkomaisesta asiantuntijavaihdosta vastaavan SAFEAn kanssa. Sopimuksen tavoitteena on tuoda eurooppalaisia hyviä käytäntöjä, mm. Leader-toimintatapaa osaksi Kiinan uutta "rural vitalisation" -politiikkaa. Sopimuksen mukaisesti ELARDiin on perustettu yhteistyötä varten EU-Kiina-yhteistyökomitea, jonka puheenjohtajaksi valittiin Leader Joutsenten Reitin toiminnanjohtaja Petri Rinne. Apulaispääsihteereiksi valittiin Chen Ruiyan ja Jukka Järvinen. Vuoden 2019 aikana käynnistetään sopimusosapuolten välillä SAFEAn rahoituksella konkreettisia yhteistyötoimia, joita voivat olla esim. asiantuntijavaihdot, opintomatkat, koulutushankkeet ja Leader-pilotoinnit.

Kiinan on ennustettu nousevan maailman suurimmaksi taloudeksi ohi Yhdysvaltojen vuoteen 2030 mennessä. Sen maaseudun kehittämisessä on huikea yhteistyöpotentiaali suomalaisille ja eurooppalaisille toimijoille, sillä maaseutu on vielä verraten kehittämätöntä ja tuloerot kaupunkiväestöön verrattuna suuret. Tulevina vuosina myös kiinalaiset turisti- ja investointivirrat omalle maaseudullemme tulevat edelleen kasvamaan. Ollaksemme valmiita kasvamaan yhteistyöhön tarvitsemme lisää varsin erilaisten kulttuurien välistä yhteisymmärrystä ja ruohonjuuritason vuorovaikutusta – Leader-ryhmien ja Kiinan maaseutualueiden kansainvälinen yhteistyö voisi olla yksi avain tähän.

3.9 MUU KEHITTÄMISTOIMINTA

Suomen Kylät ry on valtioneuvoston asettaman Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) jäsen. Suomen Kylät ry jäsenyhteisöineen osallistuu MANEn ja sen sihteeristön sekä teemaverkostojen työhön. Lisäksi Suomen Kylät ry:n puheenjohtaja ja Leader-asiamies toimivat MANEn apulaispääsihteereinä.

Vuonna 2019 Suomen Kylät ry rakentaa käytettävissä olevien rahoitusmahdollisuuksien puitteissa uusia hankkeita ja jatkohankkeita toiminnoille, joilla on valtakunnallista, tuotekehityksellistä tai muutoin laajempaa merkitystä kylätoiminnalle sekä sen tuottamien palveluiden kehittämiseksi. Tärkeitä aiheita ovat mm. asukkaiden hyvinvointiin liittyvät asiat, kyläavustajatoiminta ja pitkäaikaistyöttömien työllistäminen, maahanmuuttajien aktivoiminen ja ilmastokysymykset, samoin valmistautuminen maakuntahallinto- ja sote-uudistuksiin sekä kasvupalveluiden hyödyntämiseen ja kehittämiseen.

Kevät- ja syyskaudella 2019 järjestetään maakunnallisille kyläyhdistyksille ja kaikille kyläasiamiehille kaksipäiväiset Kylätoiminnan valtakunnalliset koulutus- ja neuvottelupäivät. Päiville pyritään saamaan

mukaan myös seudulliset ja kuntakohtaiset kyläasiamiehet. Leader-toimijoille maaseutuhallinto ja Maaseutuverkosto tarjoavat omaa koulutusta; lisäksi Suomen Kylät ry järjestää 1-2 kertaa vuodessa hallitusten jäsenille ja toiminnanjohtajille Leader-foorumin.

Kylien hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamiseen liittyvä kehittämistyö jatkuu Suomen Punaisen Ristin (SPR), Suomen Pelastusalojen Keskusjärjestön (SPEK) ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) kanssa sekä lähidemokratian vahvistaminen oikeusministeriön alaisessa Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnassa (KANE). Järjestöyhteistyötä lisätään myös mm. sosiaalialan järjestöihin sekä suoraan että SOSTE ry:n ja Kansalaisfoorumin kautta.

Kylätoiminnan eri organisaatiotasojen edustajista koostuva Suomen Kylät ry:n kyläjaosto valmistelee yhdistyksen hallitukselle aloitteita ja ehdotuksia kylätoiminnan kehittämiseksi (Liite 1. Kyläjaoston vuosisuunnitelma 2019).

Suomen Kylät ry tarjoaa jäsenkunnalleen maksutonta juridista neuvontapalvelua myös vuonna 2019. Palvelulla jäsenistö saa neuvontaa oikeudellisissa kysymyksissä painottuen työsuhde- ja verotusasioihin sekä yhdistystoiminnan muihin juridisiin kysymyksiin.

Suomen Kylät ry tekee yhteistyötä mm. Posti Oyj:n ja ProLocalis Oy:n kanssa liittyen kylien palveluiden ja elinkeinon kehittämiseen.

4. HANKETOIMINTA

4.1 LEADER-ASIAMIESTOIMINTA

Leader-asiamiestoiminta on osoittautunut tarpeelliseksi; yhdeksäs toimintavuosi painottuu CAP27-valmisteluun, ajankohtaiseen edunvalvontaan toimeenpanossa sekä hyvin edenneen Mavi-yhteistyön ja dialogin kehittämiseen. Leader-asiamies Heli Walls toimii myös MANEn Kahvee-verkoston osana aikaisena vetäjänä vielä vuoden 2019 ajan.

Leader-asiamiestyötä ohjaa Suomen Kylät ry:n Leader-jaosto, jolle on laadittu vuosisuunnitelma (Liite 2). Keskeisimpiä toimia vuonna 2019 ovat:

1. Ajankohtainen edunvalvonta
  - yhteistyö Ruokaviraston maaseudun kehittämisosaston kanssa
2. Tulevaisuustyö
  - ryhmien yhteisen tahtotilan ja mallien vienti CAP-työryhmätyöhön, CLLD:n edistäminen
3. Laatutyö
  - vertaisauditoinnin edistäminen, jaoston oma laatutyö
4. Leader-brändityö
  - Leader-vaikuttavuusviestintä
5. Leader- ja kylätoiminnan yhteistyön syventäminen
  - yhteistapaamisen järjestäminen yhdessä kyläjaoston kanssa.

4.2 TYÖTÄ KAIKILLE -TYÖLLISTÄMISHANKE

Suomen Kylät ry on hakenut syksyllä 2018 Uudenmaan TE-toimistolta rahoitusta Työtä kaikille - Jobb för alla -työllisyyspoliittiselle hankkeelle vuosiksi 2019 -2020. Hanketta tukevat aikaisemmassa työllisyyspoliittisessa toiminnassa luodut hyvät verkostot ja saadut kokemukset. Hankkeessa rekrytoidaan pitkäaikaistyöttömiä ja heikossa työmarkkina-asemassa olevia, vaikeasti työllistettäviä

sekä maahanmuuttajia ja osakkyisiä TE-toimiston asiakkaita. Kyläyhdistykset ja muut paikallistoimijat työllistävät kyläavustajia palkkatuen ja työkokeilujen avulla. Kyläavustajan tehtävänä on auttaa arjen askareissa alueen asukkaita, erityisesti vanhenevaa väkeä. Samalla kyläavustaja tukee toiminnallaan kyläyhdistyksen yleishyödyllistä työtä sekä välittää asuinyhteisölle sitä palvelevaa hyötytietoa.

Työllisyyspoliittisessa kyläaputoiminnassa syvennetään MTK:n ja Suomen Kylät ry:n aloittamaa yhteistyötä työntekijöiden ja työnantajien kohtaamisen parantamiseksi. Yhteistyön keskiössä on TöitäSuomesta.fi-palvelu, jonka käyttöä laajennetaan saadun kokemuksen ja palautetiedon avulla. Työllisyyspoliittisen hanketoiminnan merkittävin haaste on toimintaympäristön muutos, jossa nykyiset työllisyyspoliittiset palvelut on tarkoitus organisoida uudelleen niiden järjestämisvastuun siirtyessä maakunnille. Kasvupalvelulainsäädäntö tarjoaa toteutuessaan uusia mahdollisuuksia kylätoiminnalle, jonka vuoksi hanke palvelee koko järjestöä toimimalla samalla kehitysalustana.

Suomen Kylät ry:n työllisyyspoliittinen toiminta tukee kyläyhdistyksien työtä paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Hanke edistää paikallisyhdistyksien työnantajavalmiuksien kehittämistä sekä lisää yhdistyksien voimavaroja laaja-alaisesti. Suomen Kylät ry:n työllisyyspoliittinen hanke Uudellamaalla jakaa hyviä käytäntöjä muun hanketoiminnan ja sisarhankkeiden kanssa muissa maakunnissa sekä levittää toimintamallia uusille paikkakunnille. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Juhani Nenonen ja työvalmentaja Teemu Kotila.

Pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi tehdään jatkossakin yhteistyötä mm. Kymenlaakson kylät ry:n ja Hämeen kylät ry:n työllistämishankkeiden kanssa Työllistämistoimintaa pyritään laajentamaan uusiin maakuntiin.

Työvalmennusta toteutetaan hankkeessa yksilöllisenä. Lisäksi on suunnitteilla työvalmennuspalveluja myös ei-työsuhteisille työnhakijoille. Työvalmennusta tehdään alueellisissa pienryhmissä, joissa jätetään aikaa tarpeen mukaan myös yksilölliselle työvalmennukselle. Työvalmennuksessa otetaan huomioon erityisesti vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevat; pitkäaikaistyöttömät, nuoret, osatyökykyiset sekä maahanmuuttajat. Työvalmennuksessa korostuu myös sosiaalinen ote, jossa työnhakijoita ohjataan hänen tarpeensa mukaisesti palveluihin, mm. työkyvyn selvityksiin, mahdollisia oppimisen häiriöitä kartoittaviin testeihin, työllistymistä edistäviin palveluihin ja toimenpiteisiin, mm. eläkeselvitykseen. Työvalmennuksen toimivuutta mitataan kvantitatiivisesti työllistyneiden ja koulutukseen päässeiden lukumäärällä 3 kk asiakkuuden päättymisestä (ns. vaikuttavuus seuranta) ja lisäksi kehitteillä olevan sosiaalisen vaikuttavuuden kvalitatiivisella mittarilla, joka toteutetaan kyselytutkimuksella työllistämishankkeisiin osallistuneiden asiakkaiden ja työnantajien kesken.

Työvalmennuksen tuloksena valmistuu työnhakuopas, jossa on huomioitu erityisesti Suomen Kylät ry:n työllistämishankkeiden asiakkaat ja haja-asutusalueiden työmarkkinoiden erityispiirteet. Työvalmennuksen kuntayhteistyötä pyritään tiivistämään mm. kuntalisten ja kyläavustajien koulutuksen tiimoilta.

4.3 ME MIEHET – TOIMINTAKYKY KUNTOON-HANKE

Toimintakyky kuntoon maaseudun miesten vertaisryhmätyöllä –hanke on Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STEA) rahoittama. Hankkeen kesto-aika on 3,5 vuotta ja sen kokonaisrahoitus on vuosina 2017 - 2020 yhteensä noin 450 000 euroa.

Maaseudun työikäisten miesten toiminta- ja työkykyä vahvistavaa sekä yksinäisyyttä vähentävää harraste- ja vertaisryhmätoimintaa kokeillaan aluksi kahdessa maakunnassa, Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla. Miesryhmille etsitään ja koulutetaan vapaaehtoiset ohjaajat. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Miessakit ry:n kanssa. Tavoitteena on toteuttaa 30 - 40 säännöllisesti kokoontuvaa harraste- tai vertaisryhmää vuosien 2019 – 2020 aikana. Tämä käsittää kussakin ryhmässä keskimäärin 10 ryhmäkokoontumiskertaa kolmen kuukauden aikana. Osallistujan toiminta- ja työkykyä arvioidaan

Työterveyslaitoksen Kykyviisari –itsearviointimenetelmällä. Mikäli Me miehet- hankkeen tulokset ovat hyviä ja rahoitus saadaan turvattua myös nykyisen kolmivuotisen hankekauden jälkeen, toimintaa on tarkoitus laajentaa myös muihin maakuntiin.

Hankkeen kohderyhmänä ovat 30 - 63 -vuotiaat maaseudun ei-työssä olevat miehet sekä työssä käyvät miehet, joiden toiminta- tai työkyky on heikentynyt. Miesten harraste- ja vertaisryhmät toimivat matalan kynnyksen ja luottamuksellisuuden periaatteilla. Ryhmien dynamiikka rakentuu miehille tyypillisen tekemisen kautta (esim. mieskävelyt, saunailat jne.). Ryhmän sisäisen luottamuksen vahvistuessa voidaan keskustella myös syvällisemmin miehiä koskettavista asioista ja ongelmista. Miesten elämään liittyvät kysymykset, tunnetaidot, ihmissuhteet sekä toisaalta elämäntaidot kuten terveellinen ravitsemus, ruoanlaitto- ja it-aidot sekä muut miesten hyödyllisiksi kokemat teemat keskusteluineen muodostavat miesryhmien sisällön. Tarvittaessa ryhmän jäseniä voidaan ohjata eteenpäin myös sosiaali- ja työvoimahallinnon asiakkaiksi. Hankkeen nettisivut ovat www.memiehethanke.fi.

Hankkeen projektipäällikkönä toimii Kimmo Sainio ja projektityöntekijänä Pekka Anttila.

4.4 KOTI KYLÄÄN - MAAHANMUUTTAJEN AKTIVOINTIHANKE

Koti kylään - Maahanmuuttajat osallisiksi paikallisyhteisöön -projekti on STEAn rahoittama kolmivuotinen, maahanmuuttajille ja ikäihmisille suunnattu kehittämis- ja aktivointihanke, jonka kokonaisrahoitus on STEAn avustussuunnitelman mukaan 427.000 euroa. Hankkeen tavoitteena on aktivoida maahanmuuttajia mukaan kylätoimintaan ja kotouttaa heitä sitä kautta osalliseksi yhteisöön. Tavoitteena on myös osallistaa ikäihmiset toimintaan mukaan avunsaajan roolissa. Kylä- ja kaupunginosayhdistykset toimivat osallistamisen välineinä.

Hankkeessa kohtautetaan kantasuomalaisia ja maahanmuuttajia ensin yhteisten tapahtumien kautta, jonka myötä maahanmuuttajia otetaan mukaan kyläyhdistysten toimintaan. Vuonna 2019 jatketaan kontaktoimista kyläyhdistyksiin, maahanmuuttajien rekrytointia, tapahtumisten järjestämistä sekä kylätoiminnan tukemista. Kylätoimijoille annetaan henkilökohtaista neuvontaa liittyen mm. monikulttuurisuuteen ja maahanmuuttajien kanssa toimimiseen. Tilaisuudet ovat vastavuoroisia siten, että maahanmuuttajat pääsevät myös itse kertomaan omasta kulttuuristaan ja tavoistaan - kuten suomalaiset omistaan.

Hankkeen tavoitteena 1. vuonna (heinäkuu

2018-kesäkuu 2019) on aktivoida 100 maahanmuuttajaa ja vahvistaa näin maahanmuuttajien osallisuutta paikallisyhteisössä. Aktivoitaville maahanmuuttajille annetaan palveluohjausta, heitä tuetaan arjen hallinnassa ja laaditaan mahdollisuuksien mukaan osaamistodistuksia. Kyläyhdistyksen toimijoille suunnitellaan koulutuksia, joita toteutetaan tarpeen mukaan. Hanke toimii Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, jossa projektipäällikkönä toimii Marianne Leimio-Seppä, sekä Satakunnassa ja Pirkanmaalla, jossa hanketyöntekijänä on Maarit Tiittanen. Hanke kestää näillä näkymin kesään 2121 asti, ja sille pyritään hakemaan tämän kauden jälkeen jatkoa.

4.5 JÄSSI -JÄTEVESINEUVONTAHANKKEET

Puolueetonta jätevesineuvontaa toteuttavat Jässi-hankkeet ovat jatkuneet jo vuodesta 2011 saakka. Suomen Kylät ry hakee hankkeille jatkorahoitusta myös vuodelle 2019 Pohjois-Karjalan sekä Kymenlaakson ELY-keskuksilta. Jätevesineuvontahankkeissa hyödynnetään Pohjois-Karjalan Kylät ry:n ja Etelä-Karjalan Kylät ry:n paikallistuntemusta ja tiedotuskanavia. Vuosi 2019 saattaa jätevesineuvonnan osalta mahdollisesti jäädä viimeiseksi, sillä jätevesineuvonnalle myönnettävä valtakunnallinen rahoitusperuste päättynee jätevesilainsäädännön voimaan tulon myötä 31.10.2019. Neuvonnan tarve ei kuitenkaan välttämättä lopu, joten Jässi-hankkeessa seurataan tilanteen kehittymistä. Hankkeiden projektipäällikkönä toimii Jari Kurjonen; hanke työllistää vuonna 2019 ulkoneuvontakauden ajaksi projektipäällikön lisäksi kolme muuta kenttätöitä tekevää

jätevesineuvojaa, jotka rekrytoidaan, kun päätökset hankkeiden rahoituksesta on keväällä 2019 saatu.

4.6 KANSALAISTOIMINTA JA HYVINVOINTI -TEEMAVERKOSTO (KAHVEE)

Kansalaistoiminta ja hyvinvointi -verkostohanke (KAHVEE) toteuttaa Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman Osallisuus ja lähidemokratia sekä Asuminen ja palvelut -toimenpidekokonaisuuksia, toimii osana Maaseutupoliittikan neuvostoa (MANE) sekä vie eteenpäin ajankohtaisia maaseutupoliittisia kehittämisalitteita ja poliittisia aloitteita.

Suomen Kylät ry toteuttaa KAHVEE- verkostohankkeen kansalaistoiminnan edistämisen ja osallisuuden osa-alueita. Verkoston päävastuullinen taho on Itä-Suomen yliopisto (UEF) ja sen tehtävänä on SOTE-uudistuksen seuranta ja LAPE-palvelut (Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma) maaseudulla. Suomen Kuntaliitto vastaa lähidemokratian ja kumppanuuden teemojen edistämisestä maakuntauudistuksen ja uusiutuvien kuntien prosesseissa. Kylätoiminnan puolelta hankkeen vetäjinä ovat osa-aikainen Leader-asiamies ja puheenjohtaja Petri Rinne.

Maaseudun kansalaistoiminnan, eritoten kylä- ja Leader-toiminnan sekä osallisuuden edistämisen pääteemoja vuonna 2019 ovat:

- yhteistyö eduskunnan kylätoimintaverkoston kanssa mm. miniseminaarien järjestämisessä, tiedonvälittämisessä ja vaalivuonna kansalaiskeskustelun edistämässä,
- CLLD -toiminnan edistäminen mm. YPK-työryhmän kautta,
- SGEI -palveluvelvoitteen esiin nostaminen,
- maakuntauudistuksen toteutumisen seuranta ja vaikuttaminen järjestökentän mahdollisuuksiin kasvu- ja hyte- palveluissa,
- asuminen maaseudulla- tematiikka, uudet asumismuodot ja mahdollisuudet,
- tuloksia ja politiikkasuosituksia eri tutkimuksista: SROI ja Leaderin lisäarvo, alueiden resilienssi jne. Näiden esiin nostaminen ja tiedon levitys.

4.7 UUDET KEHITTÄMISHANKKEET

Nykyisen ohjelmakauden tarjoamia hankerahoitusmahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Rahoitusmahdollisuuksia tarjoavat mm. Manner-Suomen maaseutuohjelma ja mahdollisesti ESR; jälkimmäisessä tosin omarahoitusosuus on korkeahko. Sosiaalipoliittikan puolella merkittävä rahoittaja on STEA. Eteen saattaa jatkossakin tulla nopealla aikataululla rahoitusmahdollisuuksia myös sellaisilta tahoilta, jotka eivät ole olleet etukäteen ennakoitavissa, mikä edellyttää keskusjärjestöltä hyvää reagoitakykyä.

Manner-Suomen maaseutuohjelman valtakunnallinen rahoitus olisi luonnollinen lähde SYTYn maaseutuhankkeille. Tähän saakka ohjelma on valtakunnan tasolla keskittynyt miltei yksinomaan alkutuotantoon liittyvien elinkeinollisten hankkeiden rahoittamiseen, eivätkä yhteisöllistä toimintaa tai kylien kehittämistä koskevat hankesuunnitelmat ole saaneet rahoitusta Manner-Suomen maaseutuohjelman valtakunnallisessa hankehaussa. Tilanteesta on keskusteltu MMM:n virkamiesten ja myös maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän kanssa. Mikäli hankkeiden valintakriteeristö on jatkossa nykyistä monipuolisempi, SYTY valmistelee hankehakemuksen jätettäväksi Manner-Suomen maaseutuohjelman valtakunnalliseen ideahakuun.

Suomen Kylät ry jätti toukokuussa 2018 STEA:lle hankehakemuksen vuosille 2019 - 2021 Matalan kynnyksen palveluiden ja hyvien käytäntöjen kehittämiseen ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi erityisesti maaseudulla. Hankesuunnitelman mukaan kyläyhdistysten roolia vahvistetaan ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja asiakkaiden tukemisessa työuralle. Rahoituspäätöksestä odotetaan ennakkotietoa vuoden 2018 joulukuussa. Mikäli tähän saadaan myönteinen päätös, se vahvistaa osaltaan edelleen kylätoiminnan sosiaalipoliittista toimijaroolia. Tämän kuten muidenkin

Suomen Kylät ry:n kokeiluhankkeiden sijoittamisessa maakuntiin noudatetaan linjanvetoa, että yhteen maakuntaan ei sijoiteta useampia samanaikaisia keskusjärjestön hankkeita. Hankkeet toteutetaan hyvässä ja rakentavassa yhteistyössä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa, jolloin ne ovat merkittävä osa kylätoiminnan tuotekehitystyötä ja ajankohtaisiin tarpeisiin vastaavaa yhteiskuntavastuullisuutta.

Suomen Kylät ry selvittää jatkossa mahdollisuuksia esimerkiksi Palosuojelurahaston käyttöön kylien turvallisuustoiminnan rahoituksessa. Lisäksi etsitään muita valtakunnallisia rahoitusmahdollisuuksia, myös yksityisten säätiöiden piiristä. Eräs ajankohtainen hankeaihe on hiilipäästöjen vähentäminen kylissä.

5. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA

Svensk Byaservice (SB), som är ett samarbetsforum för landsbygdsutveckling i Svenskfinland, täcker in Svenskfinlands tvåspråkiga kommuner och organisationer i tre landskap. Även Åland inbjuds till möten. Som neutralt samarbetsnätverk har SB alla möjligheter att kunna utvecklas under rådande strukturella omständigheter. I och med att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) är ny upprätthållare av SB från och med 1.1.2019, och att överenskommelsen för nuvarande samarbetsgrupp har sagts upp, så kommer en ny samarbetsgrupp att bildas under hösten 2018.

Statsbidraget från Finland byar r.f. är främst till för att sköta om den svenskspråkiga delen inom Finlands Byar r.f.. Verksamheten på svenska bedrivs inom ramen för Finlands Byar r.f:s arbetsteam, men är organiserad inom ramen för SB. Strävan är att verksamheten, dels står för den svenska servicen, dels kompletterar den finskspråkiga verksamheten och projektverksamheten. SB utgår från de specialbehov som finns på det finlandssvenska fältet och utnyttjar de möjligheter som de svenska organisationerna och nätverken ger.

Samarbetsgruppen för SB håller fyra möten under det kommande året. I januari-februari hålls ett kick-off-möte inför verksamhetsåret då också statsbidraget blivit klargjort för år 2019, i mars behandlas bland annat bokslut och verksamhetsberättelse för 2018, i augusti hålls ett möte för att se över höstens verksamhet, medan det fjärde mötet i början av oktober behandlar förslag till budget och verksamhetsplan för år 2020.

Svensk Byaservice (tyngdpunkter år 2019):

- Medverkar aktivt i SYTY:s verksamhet, samt deltar i teammöten och utskott.
- Nya samarbetsformer utvecklas till de tvåspråkiga Leader-grupperna, samt de tvåspråkiga regionala byaföreningarna med sina byaråd samt till Svenska Studieförbundet.
- Synergieffekter söks mellan Byaservice och lantbrukssällskapens rådgivning, samt i energifrågor för att gynna landsbygdens utveckling.
- Lyfter fram hållbar utveckling, t.ex. via "Omställning" med fokus på lokal ekonomi, företagande och demokrati.
- Sprider information om Metoden Community mapping till de finlandssvenska localsamhällena, en inventeringsmetod gällande lokala strukturer i ett framtidsperspektiv.
- Bevakar den pågående landskapsreformen och formar verksamheten i SB utgående ifrån de förändringar som sker. Utgående från det här formas verksamheten inom SB med fokus på tredje sektorn i samarbete med det finlandssvenska landsbygdspolitiska nätverket IDNET.
- Deltar i nordiska (Hela Sverige ska leva, Hela Norden ska leva) och internationella verksamheter och evenemang för att utbyta erfarenheter och metoder i stärkandet av den finlandssvenska lokala utvecklingen.
- Informationen (den svenskspråkiga informationen är också en del av Finlands Byar r.f:s

nordiska aktivitet) sköts via blogg, <https://byaservice.wordpress.com/>, Twitter, <https://twitter.com/byaservice>, Facebook, <https://www.facebook.com/groups/220058525177516/>, och hemsidan, www.by.net. Twitter och Facebook används även för en tvåvägskommunikation, utgående från bl.a. den information som sätts in i nuvarande blogg. SB:s blogginslag delas även till IDNET:s Facebook-sida. Hemsidan uppdateras kontinuerligt. Även översättningar åt SYTY utförs.

- Fortsätter med "Tammerfors-möten" som fungerar som ett finlandssvenskt forum för ventilerande av aktuella ärenden för de tvåspråkiga Leader-grupperna och de tvåspråkiga regionala byaföreningarna inom Svenskfinland. Även IDNET:s samarbetspartner kan inbjudas till föreläsningar som har ett allmänt större intresse.
- Samarbetar med IDNET/MANE (Maaseutupolitiikan neuvosto/Landsbygdspolitiska rådet).

6. JÄSENJÄRJESTÖT

Suomen Kylät ry:n jäseninä voivat olla valtakunnalliset rekisteröidyt järjestöt, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader-yhdistykset, yksittäiset kylä- ja kaupunginosayhdistykset sekä muut oikeuskelpoiset yhteisöt, jotka hyväksyvät yhdistyksen tarkoituksen. Jäsenjärjestöjä oli marraskuussa 2018 yhteensä 125.

Suomen Kylät ry on mm. Maaseutupolitiikan neuvoston, Suomen Kotiseutuliiton, Maaseudun Sivistysliiton, Vapaaehtoinen pelastuspalvelun (Vapepa), Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK), Suomen sosiaali ja terveys ry:n (SOSTE), Palvelualojen työnantajayhdistyksen (Palta), Ykkösakseli ry:n ja Kansalaisareena ry:n jäsen. Suomen Kylät on lisäksi jäsenenä eurooppalaisissa maaseudun yhteistyöjärjestöissä ELARD:ssa (*European LEADER Association for Rural Development*), HNSL:ssa (*Hela Norden ska Leva*) ja PREPAREssa (*Partnership for Rural Europe*).

Jäsenhuoltoa ja -hankintaa jatketaan vuonna 2019. Kaikki keskeiset organisaatiot, jotka ovat mukana paikallisessa kehittämistyössä valtakunnan tasolla ja vaikuttavat eri tavoin kylien ja kaupunginosien sekä niiden asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, pyritään saamaan Suomen Kylät ry:n jäseniksi. Suomen Kylät ry pyrkii tavoittamaan ja saamaan verkostoonsa entistä laajemmin kuntakohtaiset kyläyhdistykset sekä Helsingin ohella myös muiden kaupunkien kaupunginosayhdistysten kattojärjestöt. Suomen Kylät ry seuraa maakuntaudistuksen etenemistä ja pyrkii varmistamaan, että myös uusien maakuntien jäsenyys säilyy.

7. HENKILÖSTÖ

Suomen Kylät ry:n henkilöstön lukumäärä on kasvanut huomattavasti mittavan hanketoiminnan vuoksi. Vuoden 2018 aikana henkilöstön määrä on hieman laskutavasta riippuen ollut noin 15 - 16 henkilöä, josta pääosa työskentelee hankerahoituksella.

Maakuntien ja maakunnallisten kyläasiamiesten tukitoiminnot ja koulutus sekä seudullisten ja kuntakohtaisten kyläasiamiesten lisääminen ovat lähivuosien tärkeitä tehtäviä.

Toiminnan laajentuminen kylätoiminnan rakenteiden vahvistamisesta yhä enemmän toiminnan sisällön kehittämiseen kuten myös hanketoiminta edellyttävät osaavaa, työssään jaksavaa ja yhteistyökykyistä henkilöstöä. Vuonna 2019 keskitytään edelleen työterveyshuollon ennalta ehkäisevään toimintaan, jolla ehkäistään työstä johtuvia terveyshaittoja ja ylläpidetään työkykyä.

Suomen Kylät ry:n henkilöstön toimintaedellytysten turvaamiseen, sisäiseen tiedottamiseen ja tiedonkulkuun kiinnitetään erityistä huomiota. Järjestön projektiorganisaation luonteesta johtuen

henkilöstö on hajasijoittunut eri paikkakunnille. Koska työntekijöillä on laaja paikasta riippumattoman työskentelyn mahdollisuus käytössään, tarvitaan tehokasta tiimityöskentelyä, jota toteutetaan kuukausittain järjestettävissä tiimipalaverissa. Pääsihteerin palkkaamista jättämisen myötä Suomen Kylät ry:n hallituksen puheenjohtaja toimii henkilökunnan ylimpänä esimiehenä.

8. YHDISTYKSEN TALOUS

Suomen Kylät ry:n varsinaisen toiminnan tulot muodostuvat vuonna 2019 jäsenmaksuista, kylätoiminnan 1.100.000 euron valtionavusta sekä hieman myös palvelutuotoista ja omasta pienimuotoisesta varainhankinnasta. Yhdistys toteuttaa laajamittaista valtakunnallista hanketoimintaa, joka muodostaa keskusjärjestön rahoituksesta ja henkilöstöstä suurimman osan. Hanke pohjaisella kehittämisrahoituksen edellytyksenä on kuitenkin joidenkin hankkeiden kohdalla vaadittava omarahoitusosuus sekä mahdollisuus väliaikaisrahoitukseen, osin pitkien maksatusaikojen vuoksi. Toistaiseksi Suomen Kylät ry:n likviditeetti on kestänyt tämän varsin hyvin jo saadun hankekannan osalta.

Tällä hetkellä tiedossa olevalla 1.100.000 euron valtionavulla toimintaa suunnitellaan niin, ettei vuodelle 2019 synny merkittävää alijäämää. Suomen Kylät ry:n omaa pääomaa voidaan tapauskohtaisesti käyttää myös maakunnille myönnettäviin määräaikaisiin likvilainoihin.

Toiminta edellyttäisi vakaampaa rahoitus pohjaa ja laajempaa omaa varainhankintaa. Yhdistys vaikuttaa maa- ja metsätalousministeriöön, eduskuntaan sekä poliittisiin puolueisiin vaiheittaisen tasokorotuksen saamiseksi kylätoiminnan valtionapuun. Lähivuosien tavoitteena on saada nostettua kylätoiminnan valtionapu 1.500.000 euroon, jolloin maakunnalliset kyläasiamiehet (19 henkilöä) on mahdollista palkata valtionavulla täysipäiväisesti. Valtionavun lisääntyessä suureneva osa kohdistetaan alueelliseen toimintaan maakunnallisten kyläyhdistysten kautta.

Toiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi kehitetään edelleen kylätoimintaa koskevia indikaattorimittareita, sekä määrällisiä että laadullisia. Maakunnalliset kyläyhdistykset laativat keväällä 2019 osana vuoden 2018 valtioavun käyttöselvitystä vaikuttavuusraportin oman maakuntansa tuloksista.

Suomen Kylät ry:n taloushallinnon osaamista parannetaan panostamalla koulutukseen ja taloushallinnon ohjelmistoihin. Taloushallintoa kehitetään siirtymällä käyttämään yhä enemmän sähköisiä palveluita.

9. SAMMANDRAG

Finlands Byar r.f. är en nationell tvåspråkig samarbetsorganisation för byverksamhet, Leader-arbete och annat lokalt utvecklingsarbete. Som medlemmar ingår nationella organisationer som främjar lokal utveckling, alla Leader-grupper och regionala byaföreningar, landskapsförbund, samt by- och stadsdelsföreningar.

Finlands Byar r.f. befrämjar det frivilliga och lokalt förankrade utvecklingsarbetet i Finland för ca 4 200 byar, 19 regionala byaföreningar och 54 Leader-grupper. Finlands Byar r.f. fungerar som en nationell samarbetsorganisation för byarnas utveckling, samt i främjandet av invånarnas levnadsförhållanden. Organisationen strävar till en fördjupad växelverkan mellan städer och landsbygd. Det centrala är samarbetet och nätverksbyggandet som överskrider sektorgränserna.

Målet med verksamheten är att utveckla byarna och stärka deras vitalitet, så att man skapar

förutsättningar till arbete och tillräcklig utkomst för invånarna, men även god miljö, mänsklig och social välfärd, samt tillräcklig service. Som partipolitiskt obunden befrämjar och sköter Finlands Byar r.f:s kontakter till nationella påverkare genom att fungera som byarnas och de lokala invånarnas budbärare i det nationella beslutsfattandet och via andra samhällspolitiska forum.

Finlands Byar r.f. informerar om sitt eget arbete, byaverksamheten och Leader-arbetet, samt förmedlar goda exempel på användbara verksamhetsformer, som sysselsättnings- och serviceprojekt åt byarna och deras regionala byaföreningar. Finlands Byar r.f. fungerar som brobyggare mellan olika aktörer på såväl bya-, kommun-, region- och landskapsnivå, som på nationell nivå.

Finlands Byar r.f. och de regionala medlemsföreningarna har ett ökat behov av att effektivera utbildningsverksamheten för de lokala aktörerna och höja deras kompetensnivå. Det allt intensivare samarbetet mellan Finlands Byar r.f. och föreningens medlemsorganisationer erbjuder betydande möjligheter. Kvalitetsarbetet som inleddes 2017 avslutas 2019. För att stöda namnbytet, förnyas organisationens externa bild samt informationen, särskilt stärks den elektroniska kommunikationen.

Organisationen upprätthåller egna hemsidor för landsbygdsutvecklingen (www.kylatoiminta.fi), framledes www.suomenkylat.fi, Öppna Byarnas dag-evenemanget (www.avoimetkylat.fi), Leader-arbetet (www.leadersuomi.fi) och för Facebook-sidorna (<https://www.facebook.com/SuomenKylatoimintaRy>). Finlands Byar r.f. framställer guider, broschyrer och annat material inom lokal utveckling. Uppmärksammade händelser är bl.a. LOKAALI – De lokala aktörernas nationella festseminarium med valet av Årets by (hålls 2019 i Kauhava), det riksomfattande evenemanget Öppna Byarnas dag 2019, olika temadagar, samt utbildningstillfällen och seminarier.

Den nationella byaverksamheten för år 2019 förverkligas delvis med statsbidrag, delvis med hjälp av nationella nätverksprojekt, medlemsavgifter, tjänsteintäkter, och egna medelsanskaffningar. Målet är att Finlands Byar, vid sidan av andra projekt, erbjuder byaverksamheten och Leader-grupperna tillräcklig service i samarbete med andra landsbygdsnätverk. Finlands Byar r.f. förverkligar den svenskspråkiga verksamheten genom Svensk Byaservice/Svenska lantbrukssällskapens förbund. På det här sättet tas de finlandssvenska byarnas och Leader-gruppernas behov i beaktande. Byaservice förverkligar den svenska servicen, även för Finlands Byar r.f:s centrala projekt. Byaservice upprätthåller även en svenskspråkig hemsida, www.bya.net.

LIITE 1

KYLÄJAOSTON VUOSISUUNNITELMA

Kyläjaosto on Suomen Kylät ry:n hallituksen asettama jaosto, joka toimii hallituksen apuna kylätoimintaan liittyvissä asioissa sekä tekee ehdotuksia hallitukselle näissä asioissa. Nykyisen kyläjaoston toimikausi on 14.3.2018 – 10.3.2021.

Jaoston tehtäviä vuonna 2019:

1. Ajankohtainen edunvalvonta

- kylätoiminnan valtionapu ja sen jakoperusteet
- eduskunnan kylätoimintaverkosto
- toiminnan vaikuttavuus ja sen arviointi
- lausunnot

2. Tulevaisuustyö

- maakuntauudistus
- kestävä kehitys & hiiliviisaus -tematiikka
- kyläsuunnittelu
- yhteistyö Leader-jaoston kanssa ja yhteisen tilaisuuden valmistelu

3. Laatutyö

- loppuunvienti

4. Viestintä ja brändinhallinta

- vaikuttavuusviestintä
- viestintäverkosto (myös kyläjaoston viestintä)
- brändityön jatkaminen
- Vuoden kylä –kilpailun kehittäminen
- Lokaalin kehittäminen

LIITE 2

LEADER-JAOSTON VUOSISUUNNITELMA

1. Ajankohtainen edunvalvonta
  - aktiivinen yhteydenpito Ruokaviraston maaseudun kehittämisosastoon, yhteistapaamiset ainakin 2 kertaa vuodessa sekä asiamiehen osallistuminen yhteiseen työnyrkkiin, yhteinen CAP-valmistelu
  - Leader-ryhmiä eri työryhmissä edustavien kutsu jaoston kokoukseen ainakin kerran vuodessa, aktiivinen tiedotus ympäri vuoden kentälle
  - aktiivista ongelmien ja haasteiden keräämistä kentältä, viemistä eri työryhmiin ja mm ajankohtaispäiville, ongelmien ratkomisesitysten laatiminen
  - säännöllinen yhteydenpito ministeriöön, johdon tapaaminen kerran vuodessa
2. Tulevaisuustyö
  - uuden ohjelmakauden valmistelu
    - i. CAP-strategiaryhmän, maaseudun kehittämistyöryhmän ja hallintotyöryhmän työhön osallistuminen, edustajien yhteydenpito
  - maakuntaudistus
    - i. uudistuksen etenemisen seuranta, lausunnot ja tiedottaminen
  - kaupunki-Leader
    - i. CLLD- toiminnan edistäminen
    - ii. Kaupunki-Leaderien hyvien käytänteiden levittäminen
  - erilaisten kokeilujen rahoituksen selvitys ja pilotointi
    - i. Sosiaalisten innovaatioiden Yhteisö-Slush: yhteydet Sitraan
3. Laatutyö
  - vertaisauditoinnin etenemisen seuranta ja vaikuttaminen sen edistämiseen
  - laatutyönyrkin työhön esityksiä ja linjauksia
  - tiivis vuorovaikutus Maaseutuverkostopalveluiden kanssa, mm ryhmien henkilöstön ja hallituksen koulutustarpeet ja koulutuspäivien suunnittelu
  - jaoston oman laatutyön prosessin jatkaminen
4. Leader-brändityö
  - Brändi-ohjausryhmän vetovastuu, kokouksia ainakin kerran vuodessa
  - brändityönyrkille esityksiä ja linjauksia
  - valtakunnallinen Leader-vaikuttavuusviestintä Sytyn päätoimisen tiedottajan yhtenä päätehtävänä
  - leadersuomi.fi- päätoimittajuus
  - some-viestintästrategian toteuttaminen
5. Leader / Kylät -yhteistyön syventäminen
  - Leader-Parlamenttiin kyläjaoston puheenvuoro, Kylätoiminnan neuvottelupäiville
  - Leader-puheenvuoro: ajankohtaiset ja yhteiset eduntekemisen teemat
  - kentän toimijoiden yhteistapaamisen toteutus 2019
6. Kansainvälinen eduntekeminen ja yhteistyöverkostot
  - ELARD, LEADER/CLLD- alakomitea